

započtením. O d v o l a c í s o u d vyhověl odvolání žalobkyně a neuznav po právu vzájemnou pohledávku žalovaného přisoudil žalobkyni celou zažalovanou pohledávku. V otázce, o níž tu jde, uvedl v d ů v o d e c h : Dodatečná lhůta k zaplacení pojistného poskytnutá žalovanému marně již v době nehody uplynula a žalobce nežaloval před nehodou o zaplacení premie. Žaloba podaná teprve po nehodě nemůže znovu oživit nárok žalovaného na náhradu škody z jeho prodlení propadlý. Zažalovala-li žalobkyně po nehodě v tříměsíční lhůtě o zaplacení premie, nepřičí se tak dobrým mravům. Srovnává se to úplně s obsahem pojišťovací smlouvy a nárok ten jest dostatečně ospravedlněn tím, že zažalované pojistné bylo již koncem října 1929 splatné a žalobkyně až do uplynutí dodatečné lhůty, tedy skoro až do konce ledna 1930 ručila za případnou škodu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Předeslati jest, že ustanovení § 28 a 29 zák. ze dne 23. prosince 1917 čís. 501 ř. zák. nebyla dosud uvedena v platnost, a že ostatně § 28 zákona, na nějž dovolání poukazuje, jedná o p r v n í p r e m i i , o níž v tomto případě nejde. Jest proto případ řešiti podle příslušných ustanovení smluvních, a v této příčině jest souhlasiti s výkladem, jež dává § 7 čís. 4 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek odvolací soud. Podle § 7 čís. 4 odst. 2 podmínek jest pojišťovatel, nastane-li pojistná příhoda po uplynutí dodatečné lhůty a je-li pojistník v prodlení s placením premie v době, kdy nastala pojistná příhoda, jak tomu jest v souzeném případě, prost povinností ku plnění. Stanoví-li § 7 čís. 4 odst. 2 podmínek dále, že tomu tak jest, leč by byl pojišťovatel nárok na premii soudně uplatňoval a nároku dodatečně, avšak ještě před dostavením se pojistné příhody, se nevzdal, jest to jedinou výjimkou z tohoto ustanovení, mající svůj důvod v tom, že pojišťovatel takto dává na jevo úmysl, pokračovati ve smlouvě přes pojistníkovu prodlení, kteroužto výjimku podle všeobecných vykládacích pravidel nelze rozšiřovati na případy jiné, zejména na případ, že pojišťovatel premii dospělou, ale ještě nezaplacenou, kterou by si jinak mohl sraziti z pojistné sumy, zažaloval p o dostavení se pojistné příhody, tedy v době, kdy pojistník prodlením v placení premie již byl pozbyl nároku na pojistnou sumu. Že pojišťovatelův nárok se nepřičí dobrým mravům, odůvodnil správně již odvolací soud.

Čís. 11433.

Poddlužník jest oprávněn (§ 294 čtvrtý odstavec ex. ř.) napadati usnesení povolující exekuci podle § 331 ex. ř.

Způsobilým předmětem exekuce k vydobytí peněžitých pohledávek jsou jen zcizitelná a zpeněžitelná majetková práva. Takovým právem není nárok kupitelův proti prodávateli na výmaz dluhů váznoucích na prodané nemovitosti a na zavedení knihovního pořádku převodem vlastnického práva na kupitele.

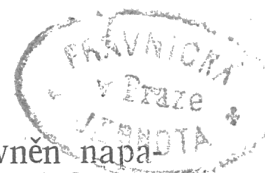
(Rozh. ze dne 29. února 1932, R I 1089/31.)

Vymáhající věřitel vedl k vydobytí peněžité pohledávky exekuci zabavením práv příslušejících dlužníku Dr. Karlu Z-ovi proti poddlužnici Jarmile M-ové na základě vykonatelného smíru na provedení 1) výmazu hypotekárních dluhů váznoucích na $\frac{3}{4}$ nemovitostí zapsaných jako vlastnictví Dr. Karla Z-a ve vložce čís. 12, 2) převodu vlastnického práva na Dr. Karla Z-a k jedné čtvrtině nemovitostí zapsaných ve vložce čís. 38 zároveň s knihovním výmazem dluhů nepřevzatých Dr. Karlem Z-em. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud k rekursu poddlužnice Jarmily M-ové exekuční návrh zamítl. Důvody: Předmětem exekuce k vydobytí peněžitých pohledávek mohou být jen takové nároky a taková majetková práva, která jsou buď zcizitelná neb aspoň co do výkonu zpeněžitelná (§§ 325, 331 a 332 ex. ř.), tak, aby prodejem nebo převodem zaměněna byla v peníze, jimiž by pak vymáhající věřitelka se svou peněžitou pohledávkou mohla být uspokojena. Nejsou tudíž exekuci podrobeny nároky a majetková práva, která podle své povahy jsou ryze osobní, i když má z nich oprávněný majetko-právní užitek, pokud mají jen pro něho cenu, a proto jich výkon na jinou osobu nemůže být přenesen a nemohou tudíž ve smyslu § 332 ex. ř. být zpeněžena. V projednávaném případě jde o nároky na osobu dlužníka vázané, nepřenositelné a nezpeněžitelné, jichž realizací nelze tedy opatřit peníze, potřebné k uspokojení peněžité pohledávky vymáhající věřitelky. Vždyť nárok Dr. Karla Z-a, který má být exekučně zabaven, totiž nárok na výmaz knihovních pohledávek jím nepřevzatých, nárok na depuraci, jakož i jeho nárok na zaopatření knihovního vlastnictví k $\frac{1}{4}$ nemovitostí ve vl. čís. 38 (na zavedení knihovního pořádku), jsou nároky ryze osobními, nepřenosnými a příslušejícími Dr. Karlu Z-ovi jen jako kupiteli a majiteli $\frac{3}{4}$ velkostatku J. a rustikálních nemovitostí podle kupní smlouvy ze dne 30. dubna 1926, již nabyt $\frac{3}{4}$ těchto nemovitostí od Jarmily M-ové. Touto kupní smlouvou prodala Jarmila M-ová Dr. Karlu Z-ovi celé $\frac{3}{4}$ velkostatku s rustikaliemi, k nimž patřily i $\frac{3}{4}$ lihovaru, který byl jen $\frac{2}{4}$ Jarmile M-ové knihovně připsán, kdežto ohledně další $\frac{1}{4}$, posud Ottu N-ovi knihovně připsané, knihovní pořádek posud zaveden nebyl, tak že ohledně této čtvrtiny jde jen o zavedení knihovního pořádku. Tato práva (nároky) nemají však cenu než pro Dr. Z-a jako vlastníka velkostatku J. a nemohou proto převedena být s materiálním účinkem na osobu třetí a jsou tudíž podle § 332 ex. ř. nezpeněžitelná. Poddlužnici nemůže být zakázáno, by neprováděla depuraci a nezaváděla knihovní pořádek, neboť neprovedení depurace a nezavedení knihovního pořádku mohlo založit nárok Dr. Z-a proti ní na náhradu škody z nesplnění této povinnosti. Poněvadž se tímto zákazem ukládá poddlužnici něco protizákonného, jest tím dáno její oprávnění k rekursu a bylo proto jejímu rekursu vyhověno a napadené povolení exekuce změněno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Poddlužník jest podle § 294 odstavec čtvrtý ex. ř. oprávněn napadat usnesení povolující exekuci podle § 331 ex. ř. Ustanovení § 345 čís. 1 ex. ř. vylučuje rekurs jen proti usnesení, jímž se dlužníkovi po

zabavení zapovídá nakládati se zabaveným právem a se zástavou, nikoli však proti zabavení samému.

Ve věci samé není dovolací rekurs vymáhající strany opodstatněn. Účelem exekuce jest dosáhnouti uspokojení vymáhaného nároku. Jde-li o vymožení peněžité pohledávky, může předmětem exekuce býti jen taková věc v nejširším slova smyslu (§ 291, 292 obč. zák.), jejíž speněžení jest možné a způsobilé vymáhanou pohledávku uspokojiti. Vymáhající věřitelka vede k uspokojení své pohledávky 360.000 Kč s příslušenstvím exekuci na dlužníkovo právo proti Jarmile M-ové na výmaz dluhů na nemovitostech od ní mu prodaných a k zavedení knihovního pořádku převodem vlastnického práva na dlužníka k jedné čtvrtině prodaných mu nemovitostí, zapsaných ve vložce čís. 38 katastrální obce J. posud ve vlastnictví Otty N-a. Předmětem exekuce není tedy ani pohledávka ani nárok na vydání nebo na plnění hmotných věcí, nýbrž »jiné právo majetkové« ve smyslu nadpisu § 331 ex. ř. Práva, na něž exekuce jest vedena, jsou práva vázaná, jsouce spojena na oprávněné straně s jistým trvalým stavem t. j. s držením nemovitostí, takže výkon těchto práv t. j. výmaz hypotékárních dluhů a zavedení knihovního pořádku může žádati jen ta osoba, jež je v knihovním, po případě ve skutečném držení oněch nemovitostí. Nelze proto práva ta samostatně (§ 1392, 1393 obč. zák.) postoupiti. Proto nedovoluje také žádné z těchto práv samostatné hospodářské zpeněžení, neboť mají majetkovou hodnotu jen v souvislosti s nemovitostmi, s hmotnou věcí samou, a nedají se od ní oddělit. K uspokojení vymáhané pohledávky by mohlo vésti jen speněžení nemovitostí samých nebo jejich výtěžků a nikoliv samostatné speněžení oněch práv. Exekuce na ona práva nesleduje tedy účel, by jich speněžením dosáhla uspokojení pohledávky, nýbrž by si připravila půdu jednak pro vedení exekuce na nemovitost samu zapsanou v kn. vl. čís. 38 katastrální obce J., jednak proto, by se hodnota ostatních nemovitostí, na něž vymáhající věřitelka exekuci již vede, výmazem dluhů zvýšila. Třebaže exekuční řád výslovně nepraví, že lze vésti exekuci jen na taková práva, která jsou zcizitelná a speněžitelná, plyne to z povahy a z účelu exekuce.

Čís. 11434.

Žádáno-li o povolení zajišťovací exekuce u exekučního soudu návrhem, v němž bylo osvědčeno nebezpečí zmaření nebo značné stížení dobytí peněžité pohledávky (§ 370 ex. ř.), nemusí býti k návrhu přiloženo potvrzení, že proti exekučnímu titulu bylo podáno odvolání (dovolání).

(Rozh. ze dne 3. března 1932, R I 87/32.)

Rozsudek prvního soudu, vyhovující žalobě, byl doručen žalobci dne 28. listopadu 1931. Téhož dne navrhl žalobce u exekučního soudu povolení zajišťovací exekuce. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. **Důvody:** Podle ustanovení § 375 ex. ř. může býti žádáno o povolení exekučních úkonů v případech §§ 370, 371 čís. 1—3 a 372 ex. ř. i u exekučního soudu, jakž